ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเลี้ยงปลานิลของเกษตรกรใน

จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายอนุสรณ์ แสนอาษา

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์)ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์กฐิน ศรีมงคล รองศาสตราจารย์ดุษฎี ณ ลำปาง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.โชค มิเกล็ด ประชานกรรมการ กรรมการ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพการเลี้ยงปลานิลของ เกษตรกรและหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม กับประสิทธิภาพ การเลี้ยงปลานิล ปัญหาอุปสรรค และความต้องการของเกษตรกรในการเลี้ยงปลานิล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 177 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่า เฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอย พหุ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method)

ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่อายุเฉลี่ย 50.11 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ปีที่ 4 มีประสบการณ์ในการเลี้ยงปลานิลเฉลี่ย 5.09 ปี การเลี้ยงปลานิลถือเป็นอาชีพเสริมร้อยละ 88.7 มี รายได้จากการเลี้ยงปลาเฉลี่ย 36,380.25 บาทต่อรอบการผลิต มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่กรม ประมงเฉลี่ย 0.7 ครั้งต่อปี และได้รับข่าวสารจากแหล่งต่างๆในระดับน้อย

จากการศึกษาประสิทธิภาพในการเลี้ยงปลานิล พบว่า เกษตรกรที่มีประสิทธิภาพในการ เลี้ยงปลานิลจำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.07 และปัจจัยที่มีผลต่อการมีประสิทธิภาพในการเลี้ยง คือ การเป็นสมาชิกทางการเกษตรที่เกี่ยวกับการเลี้ยงปลา ความรู้ในการเลี้ยงปลานิล รายได้จาก การเลี้ยงปลานิล และประสบการณ์ในการเลี้ยงปลานิล ปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิล พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มี ปัญหาเรื่องอาหารปลามีราคาแพง และขาดแคลนแหล่งเงินทุน นอกจากนี้เกษตรกรมีความต้องการ ให้ลูกพันธุ์ปลานิลมีคุณภาพสูงขึ้น และให้มีการลดราคาอาหารสำเร็จรูป ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ครั้งนี้คือ ควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเป็นกลุ่มเกษตรกรหรือจัดตั้งเป็นสหกรณ์เพื่อ จัดหาปัจจัยการผลิตที่มีราคาถูกจำหน่ายแก่สมาชิก เป็นที่พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ รวมถึงเป็นแหล่ง รวบรวมหาตลาดจำหน่ายผลผลิตให้แก่เกษตรกร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Factors Affecting the Nile Tilapia Production Efficiency of Farmers in

Chiang Mai Province

Author Mr. Anusorn Saenarsa

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Katin Srimongkol Chairperson

Assoc. Prof. Dusdee Na Lampang Member

Asst. Prof. Dr. Choke Mikled Member

Abstract

The objectives of this research were to study the production efficiency of farmers who raised Nile Tilapia (*Oreocromis niloticus*) and to identify the relationship between personal characteristics and socioeconomic to the production efficiency of the Nile Tilapia, as well as fish raising problems and requirement of the Nile Tilapia farmers.

The populations of this study were 177 Nile Tilapia farmers in Chiang Mai Province. Data were collected by interviewing the Nile Tilapia farmers with questionnaires. Statistical analysis were mean, minimum, maximum and percentages. Multiple Regression Analysis was performed by using the Stepwise Method.

It was found that most of the Nile Tilapia farmers were 50.11 years old on average and had completed their education in primary school, the experience of fish raising was 5.09 years on average, 88.7 percent of the farmers had their returns as supplementary income, while the average income from fish raising was 36,380.25 bath/crop, the visiting of extension officers from Fishery Department were 0.7 times/year and the information gained from any sources was in low level.

From the study of the Nile Tilapia production efficiency, it was found that 55 farmers or 31.07 percent had high production efficiency. The factors that showed highly significant to the

production efficiency were group membership, fish raising knowledge, income, and raising experience.

Most farmers had the problems on expensive feed cost and shortage of feeding capital. The farmers also showed their requirements on high quality fingerlings and cheaper prices of ready mixed feed. The recommendations of this study were to setting up a Nile Tilapia farmers group or the cooperative group in order to get cheaper sources of production materials, to share experiences and to find proper market channels for the farmers.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved